

Quintessenz

Arrestjonarjusz
w sprawie badania archeologicznego.

Nazwa miejscowości: Dziurdziów pow. Lesko
Grzebasz liczy 729 dom. - Polaków 50 - Starorusinów 30
tytuł F. Przedt. Indusji to Ukraińcy - tak też siebie nazywają -
dużo się obracali - gaj nazywa się ich Rusini.

Żagałnicznia antropologiczne.

Wzrost średni - stary przeważnie jasn. - ciemniejsi o krótszych
włosach i ciemnej cerze nazywają się żagałnicznikami -
są niebieskie lub ciarne - nos prosty - twarz okrągła.

Żagałnicznia topograficzne.

Gleba ciężka s.m. glina gorska - poza powierzchnią gleby
w całości występuje kamień wapienny - glebie brak wapna -
wzgłębienie w kształcie ugnieźdzenia - tak że miejscami komierzywa
stają lub wcale się nie znajdują - drzewa głównie uproszowane
nie zbiora - powstają przeważnie z karłowatych lasów -
przeważająca część była w powstankach na pastwiska dla
owiec - później dla bydła - drzewa rzadziej rosną
poza uprawę zbóż. Byłoby jeszcze się teraź na polach leśnych
zw. „zarinkę” Prochimsie uboga - że wzmógł leśnych zająć:
sarecki - jękuć - zajęć - huj - siewórki - rzadko spotkać
młodsze wilki lub śliki. Indusji biedna - są stajniczki,
nie od 2-6 morg. pola - małe łąki gospodarskie na powyżej
10 morg. pola - a zakazie brach gospodarskie na 20 morg. pola.
Dziurdziów - nazwa historyczna „Dziurdziów” to nazwa rzymska
tu i „okolicach” one elbiki się w dawnych czasach Włoch - uprawę,
drzewi przez kuciarów - Inaczej te nazwy się przeważnie wstąpiły.

Magaduiemio žėrykove, gverė.

Androsė vėda žėrykiem ruskiem - W moie daję sig zauwaryć
stora - a vrasem i skuceit polski.

šapę = gysne, - šėigytė = robotė - scusca = scarna
gym = kėinku, kel = mymku, rokuma = micma / maharon /
chapskornem = goruma / makutra / skim = skabku /

Kultūra materjalna.

Androsė pranygdra pėtrovy a įstėlon rolnych - vėsciovo esė
zakupnė vėktuaty a / kėskė / mėsicė sėvėgėbtė vė crane pėraduontė.
Žyri ię Tėbrė grybauu. Žmane ryby. oson / stė / rak - Rybė
i raka tovis opatko

Pažchėtnėj krocųj: krovė - kėmie - vėmie - orce - kory - kėvėki.
7 įstėlon dėmorych kury i karaki.

Uprava pėl pėkė vė rėntėm vėmėi vėvrasėm - orce - bronė.
vėmė / skėvėdėmė / mēnėj rėktovanėm vė tė vėktovanėm.

Žvėra vėjė vėntovė a vėvėrė vėvrasė vėmėj - bronėj / vėtėm /
i pėvostėrėjė dėvostėm vėvrasė. Šė vėmė vėvrasė pėk
vė vėtė i mēnėch chvėstė.

Žiėmniaki vėdra 1. v. „pėd molykė“ molykė robiė dėt - vėcųjė
vė vėlė oborėk - lėb sėtėrnė vėvėrė - vėrasem pėpust i žiėmniak.

Šėdėmė žiėmniakė pėvė šėlė - jėt žmane - jėcusk nė
vėdrė pėvė šėlė - vė sėvėdrėjė mēnėjėj vėvrasė.

Manė dria mē rolnėmėi vė: pėlgi jėcuskėtėvė - bronė
dėvėmėnė a žėlėmėmė vėbauu - vėrėjė - kory - molyki -
topaty - grabė - Ochrone pėvėktovi vė gmicis pėvėrė i vė
ištėmėjė - vė vėlyvėi chrėmė pėvėktovi vė vėdėt i vė
strykty - Pėvėrė žlėdėjėmė chrėmė vėcusk lėb kėlėvėkė.

Ja dėtėjė: chleb, žiėmniaki, kėpurnė - bėrėvė vėvėrnė
lėb žytėi - zupa žiėmniakė - fėvėla kėlėvėkė, pėvėrėgi
a žiėmniakė lėb, kėpurnė - gryby - mlėkė, mēnėj kėvė -
i bėrėvėlė. Ja dėtėjė tėu vėlėgė vėmėmė vė crane vėvėrė v. p.

na Bzoci Narodzenie pwaajs - opala roka / chleb rytmi prozypaany
 unakieiu i sola, saonnik - karpuste groch - kasza hroch.
 kasza-jagty - ryzi, bubaliki / khuserki, pierogi a ziemniakow
 i karpusty - skadi, kurtia - strucla - dołki / pampuchy / herbata
 Szwajca Wielkanocne: jaja niekone a chrzanieu i ocetno - pasta
 a morkieiu i serem, rosol a lotasz / makaronem / ryzi a mlekiem
 Kielone Szwijtki - chleb rytmi, lub piernicy - ser - pierogi - ryzi
 a mlekiem lub rosolciu

Lurowosi przygodnie zajmuję się: koci dziejstrem - pierielstrem,
 sklarstrem - beamerstrem, siewstrem - traktujęc te drialy jako
 ubocne. Stabo rozwinisty przemysł koczki.

Struje lurowe tutajne jui lat temu kilka wteor, ulegly zmieciu
 zmiuicuiu zię stryj wzejiki a stryj mijski. a ryzi kociu skurtki
 ktory kobiety i przerweta obrzywaję glowę - drugę wkręsz-orariz
 a freu arlaui obrzywaję plecy.

W dzieiu prawnosci - a jone zimowej - zrotheci mozna jinne
 kobietę ubrauc a chwacaki.

Sprzetani domowemu są: kawki proci i ciuauauu, pwoicel / koci,
 abita a desek - jrołki na nacyniu - stob a rrgu choty -
 koto migo kawka / stotec.

Laje się zaurarzi uboisto a nacyniu - dwa - trzy kawiki -
 zelerie - trzy - ctery garnki - jecius lub dwie smiki - mosen
 talerz lub garnuszek fajausowy. Do jucia wocy stury chočka
 / wawechaj / koci (pwoicich) me nakrywaję - jruaukha i
 pierzynę skłocaję a jrołwie koci. Ciuamy i strory strajs -
 kwiataui papiorowemu utroiceniui na wielonej choince.
 jost jonec a prwnodrie kilka chat kurnych.

Crystori a chatach tancu jost wiktore - stoga dricci noszowaję
 swo sakoły - myjs dricci spogty i wietrz chaty. W imyjs
 chatach jost gonej a crystoniz - okus usret wroca upstow
 jost swelnie zaurkuiste. Proca kaidz niedzielę i swiętancu

4. wycy do moriny myje się ciepłą wodą - mydłem, a uwarci i
Lugiem z drewna bukowego. Po myciu ubierają czysty białyn.
Białyn prosiełorę zmieszają przed wamizosem i wstąpi.
Korci tego tygawia gorzkie prosie białyn - prosiejąc ją
pysnielem - na prosie tej wody woda i nuczają rozpalone
kawiennie. Tronie w ten sposób narywa się, a wazanie stnie i wazce

Wiltura duchowa.

Strachy: 2) Djabel a portai psa, kota, lub barana i myta rłowichow
i noy swog - prowdi go po lasach - protokach i wertkach -
tak dlugo - ai piewny raz kur zapnie.

b) Nocy, gdy konie prosie się pro lasem - a pastuchy spie - przy-
stwie djabel jako mara niembrytus - siacie na koniu -
wysiedle rerte koni a portwiske i niecwo stymie mijna -
W noy tyb koni znalci nie mozna - inchwete pastuchy swiezo
swie konie - gdy swice blynie.

c) W czasie smi przegotnie na trychul przychodni do cłowich
"miedwiche" przygniat go wwin rizarciu - rłowichow baka
stacy telu, gdy wtykko wozentuje się w jid przygnys rizarciu -
wralitw i koryciu "miedwiche" wysiedle.

d) Nocy księżycow - biale baby jimirci rchodre się pro lasem -
na swog piamwytz - teubz - bovis się jak anate drisci
piastkieu - a gdy wprostreg rłowichow - trzymaj się w rze -
wielkajz lotem blykowi rlas - Na piastku kostajz tylko ilocy
ich rog.

Duchy. Duch rłowichow zmarłego i piewny moe po jng rerie przychodni
do pomu - dlatego - pro to noe pak się wiece i dom - stwi
na stole petyj garmurek wady, chleb i sol.

Przegotnie such wiatki zjwia się jwimirci barano rżat -
przychodni do sw drisci - karni je - piewci i muci koly. cuki.
Borem such przychodni i wla pod oknem krogu i domownikow
trzeba pamięci, by nie odpowiednici na wloanie - bo waziej do
trzech dni wloana umrze.

Zmarły, który za życia miał dwa serca, „upiór” chroli po śmierci do ródziny i znajomych - wyrzeka prochy - By uchronić się przed napastią „upióra” trzeba dobrze oglądać twarz zmarłego, czy nie widzi czerwonych znaków jęchli lek - wbić umarłemu procy jęchli cierni, a stać się wtedy upiór - nieszkodliwy.

Drzeci sągęto po śmierci mają siatk sine, albo są isorne - są to znaki po bicia bakgami przez anioła i grzechy matki. Kaboborny. a) Igora „smuga” pije wresz po śmierci a reki lub strumyka - gdyby temu ktoś wtedy był wtórnik - „smuga” wypije z niego brzo i całkiem ginie.

b) Wierzący w pogrzeb - wracając z cmentarna myją się w potoku, bez wstąpienia na jego rękę - by dusza pogrzebanego przed ręką była o grzechu.

c) Po spowiedzi i Komunii świętej nie wolno myć przez 7 dni głowy - bo smyła się łaska Boga. Łaty dzień po spowiedzi i Komunii świętej się w łucibach - nie wolno świecić boso - bo śmierć się tego, który wstąpił do grzebnego ciała - kaga same najniższy.

d) Są „garay” na świecie - który mają wyehowawca, ajstka i podłoci wniecke) - który są do moznikis pracuje i przypone majetek - ale dusze takiego garay już jest potępienia. Aby „wyehowawca” przyponeł „majetek” - trzeba mu dobrze darsci pić, ale bez soli i pić - jęchli do stauie jedreunie słoni lub - nie mrawne - mszi się - wyrzeka prochy n.p. misze nemioms aboi - wypredre bydt nos a les.

e) Dobrze mziatko - dlatego zawsze chodni w elmatie fly nie mniatki dai siegi słoni, „reperhaur” mizopora sętko kobiety mziatki i wstęje się jej w stoy - Wrolmie się o reperhaura moins tylko przez siegi wlozi - Ale kobiety - mziatki jęchli hauba.

Basnie: W pieraroch skat zły niezajsi, boginie - które, gay

domownicy ryali na pole do robot - przychodzily do domow-
 kily same dzieci staremi miodlami - z jais wybijaly mleko wote,
 wone ale serci - Czesu zabieraly niemowlota spulchnojne, a wotowaly
 wnye kmyrcze - Chodzily one takze na pole brasi groch -
 Schwyli je wina byto przez wotowicnu a grochu jicunego buta
 Boginie wlokaly obie nogi - nie mogly wtecu wricki -
 Gardo przychodit - bit, one plakaly i prosily o przebacznie Boginie
 ze wone przaly biching a jutechu pra lasuu.

Legenda: a) W dawnych czasach zloze miały bardzo dlugie klozy -
 Karu jicunego matke, ktora miala chleba wotalek - chlebeu -
 umyla larko - Gau Bog rozgniewal na i sieget rke klozy - Matka
 Boska gay to zobaczyli - Chrytila Gau Boga za rke - prosze, by
 wotowit choriari tyle chleba, by byt ala kociki i pririka -
 Gau Bog woyrit zaozic pristi - elatego drit taki klozy krotkie

b) Na gora Jonske v lesie ptornwi hr. Krasichiego / stelo dawniej jmy
 buku kaphirke. ktora z bigiem lat ulegla zmirreniu - dluzi czas
 nie bylo kaphirke. Karu jicunego kobita i Hurali sile do Dauraris,
 we, do brata - palny pra bukiem niedri wny dricau - Ze strachem
 abhryla na - Dricau mowi "Idri zobieto do hr. Krasichiego i jwioda-
 by prostowit tu kaphirke - Po tych slowach dricau emikt - Kobieto
 opowiedziata wnye widzenie hr. Krasichiem - ktory v krotkiem
 czasie umiescil na tym buku obrat - i przyrzedk v krotkiem
 czasie probuowal kaphirke

Opowiesc. Byt v tych okolicach stranny strdziej, "Fwerewchlib"
 Karu jicunego ziau dawnu schwytil go, gay on gotowal sobie
 mize - Zaudorn wbrat go v skors krowy - ofrowalrat go
 po okolicy - a on umiat na prace ludzmi przyruowai
 do pepslnionych brednery.

Dwa naagot proboway - prastrego proty - wazerna na
 wotowicno - bieru hirmie nauiat v dajmoch - ale ty lko
 verkiownych.

7
Medycyna i weterynarja

7
Zanimek tulejzej nauki o medycyny i weterynarji jest nowet
wzrost - skutecznij leczy: raniech, wroscieci - wosrodniejsz miedzi fachowcy
Do lekarza nadsz sie stacy gony walczi leki awaryjny. Prelegnacja
chorych powrotowic sudio dojeremis. Wie zebry tut nauki o
zyciu jecuwostki - powienoci ze satoricka "hrosny" nie hede-
morie umierac - gorzej jest gony gimie wroscie awomore - nie
hede "hrosny" stacy wapien rozpar.

Prelegnacja chorych polega i lezenie polega glownie na "okupaciu"
chorogo - zickem i wipromem, lub zickem zaleconem przez wroscie

Pieci wesele: Khorowaj /kolaciu/ khorowaj nese mo tua koto hajiu
Koto hajiu ~~mo~~ zele wotw oo prana mo koto
Blakostary taweriku wianowku zacynaty: kje mody ~~Porzeje~~
I tak taweriko mowyt najtia Boh blakostaryt.
Wyjety ^{imie} z khorowajki, prynytaj bojarowitaj
I mytko wotw - wad ny koto miotw
Nyrko, nyrko, bo pryniarowika bhyrka
Na nas khorowaj idaje na Switku Goru staje.
O khorowaj /imie/ za wotw jak taw plewa - jak taw
plewa traja mawcia za tobor.

Pieci na chrinuch. Khorowajko - khorowajko - wotw nam sia na istaj i na pyty
Dajie talor treba zapobity
Spimajte khorowaj, to nam sia walerit
Bo nare chrinialko na prosteli teryt.

Struktura spoleczna. Abok nawiata istnija premiska -
powienoci trok jest nawiata wino-wraucy. Dzieci woskoly
wosserwajz b. nieregularnie - Regularnie wosserwajz te dzieci-
ktorych wroscie byli zagranic. Inni trinarz is nauka jest
abytarnis oke chlopa, to krig drem, aui nauczycielky nie hede.
Wystarow jak chlopa imie wadymiac is - Zamiat cerytoi bopiej
kujni wot - to caly, aom hede jact potrowy stame.

Przezi z domm wiekajz do sloboty, a po powrocie wroscu i kara je
spytajka.

Moralnosc i religijna i matriciska istniece - obowiazajz na kory
od Boga, by Bog nie korat priornacuu i graduu.

Grone moralnosc jest mniej prastregajz. Tyje i wrocinie naogot
jest kuznowijne - uatowiozt ijeie gronecy jest mimosilnie -

Brak wrocy - Poriecinie gronecarkie - to klotwie i Tarcia miedzy
bagatnadi i biedakami

Przemowieniu i ijeie towarzystwu jest „Stowa Tamm” i obowiazajz -
Argawiecyj sprakowanych brak -

Przezi druid, dnia 29 maja 1986

Smalcowno Blauja
nanowycielka

Nierównictwo Szkoły
w Lwówku
№ 11/39

Lwów, dnia 19 lutego 1939.

Inspektorat Szkoły w Lwówku.

Chcę uzyskać kwestionariusz a sprawie badania środowiska.

Nazwa miejscowości Lwów

1. To jest stary, polski suwó, gdzie robaczy można słowo
kominki. Jest tu obecnie o posiadaniu ryba - który białe
kupit w rękę polskich. Drob ten ukaza ciekawie, ponieważ
róża pomieszczenia słowo pokazuje sta droga białe. Wygląd również
poch i umiemyt słow i t.d.
2. Prognoza naturalnych brak.
- 3, 4, 5. Organizacji społeczno - oświatowych i gospodarczych nie
ma. Brak też czyteln i świetlic - bo i podmianowca namie
brak.
6. Wydziałowa ma mieszkańca gromady mat. Polacy porządk
księgi i garty od nauki i etyki. Ubranię pytały swoje gady
Pracownicy słowo gart uhor jest w wii 5.
Ubraniem wyprawy księgi i prima religijne.
7. Droga bardzo złe - kilka razy trzeba zjeżdżać o fotok.
do miasta powiatowego Lesko 9 km.
do stacji kolejowej 13 km.
do kościoła, pobry i autobusom 2 km

St. Malcowski
nauczycielka

Hiernimetro
Gub. 1 Klas. Szkoły Gramolnej
w Linnodivore
L. 84/86.

10
Prinrokiow "b L"

Pa
Inspektoratu Szkolnego
w Saratoku.

Causionie do pisma Inspektoratu Szkolnego z dnia 24 października b. r.
Hiernimetro Szkoły wosconi - si nie realizuje w szkole bilwana Puskowahiego -
promierai bradami jest wrago nastawione do tego jazyka.

Smalcozna Helena
nanaycielka.

Linnodivore, dnia 24 października 1936.